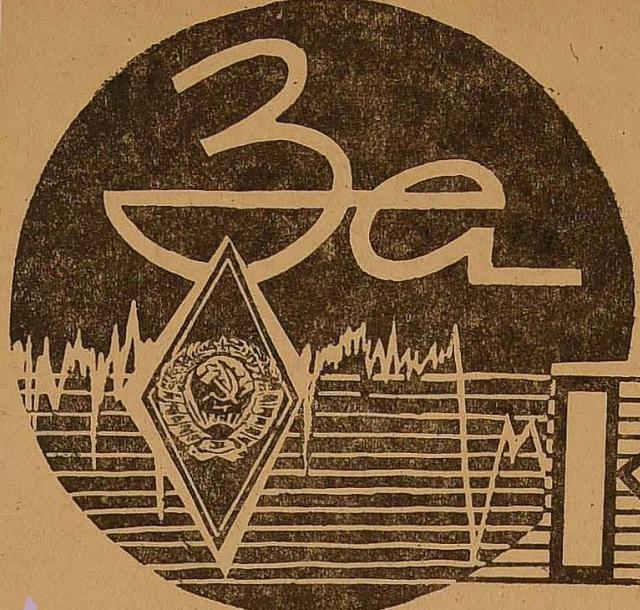

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XLI

28 лютого 1975 року

№ 8 (1183)

Ціна 2 коп.

НА СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ

Зараз, коли до випускників вузів пред'являються підвищенні вимоги, особливого значення набувають питання удосконалення учбового процесу, організації самостійної роботи студентів, вироблення навичок дослідника, спроможного працювати у будь-якій галузі науки і виробництва.

Ось чому на чергове засідання вченої ради університету були внесені питання про учбово-виховну і методичну роботу на геолого-географічному факультеті, про організацію самостійної роботи на біологічному та історичному факультетах, про стан громадсько-політичної практики студентів філологічного, фізичного та юридичного факультетів.

Як відомо, останнім часом в університеті проведено чимало заходів, які мають удосконалитичний характер. Серед них — атестації, УДР, створення груп аналізу успішності, груп поточного контролю і використання технічних засобів. У доповідях професорів Л. Д. Скрильова, А. К. Корсакова, доцента Т. О. Бровченко, у виступах деканів доцентів І. П. Зелінського, В. М. Тодзького, З. В. Першиної, проректора доцента Г. О. Тетеріна, професора Л. Б. Розовського, ректора

професора О. В. Богатського та інших зроблено докладний аналіз стану роботи, відзначений успіхи у впровадженні нових заходів по вдосконаленню учбового процесу, недоліки, які заважають ще виконувати накази Мінвузу СРСР та Мінвузу УРСР, дальніму зростанню рівня підготовки спеціалістів, введенню нових, прогресивних форм навчання.

У прийнятих рішеннях накреслені шляхи поліпшення роботи.

Університет традиційно підтримує тісні зв'язки з військами Радянської Армії, веде велику шефську роботу з різними військовими частинами. У рік 30-річчя Перемоги ці зв'язки мають розвиватися й поширюватися, значно має поліпшитися шефська робота з військами.

Про організацію ради з військово-шефською роботи та про організацію шефства над військовими прикордонниками доповідь ректор університету О. В. Богатський

Вчена рада обговорила також питання про стан вимірювальних засобів, що використовуються у науково-дослідній роботі та метрологічних спостереженнях. З обговорених питань прийнято відповідні рішення.

На фото: студенти IV курсу біофаку Лідія Михайлова та Валерій Скачко працюють над курсовими роботами в лабораторії кафедри фізіології рослин.

Фото О. ЛЕВІТА.

ЗАВОДІВ МІСТА

Колектив викладачів геолого-географічного факультету з ентузіазмом включився в трудову вахту, присвячену декадам союзних республік.

Однією з форм цієї вахти, що проводиться в ознаменування 30-річчя Перемоги над фашистською Німеччиною, є організація тематичних днів на промислових підприємствах міста.

17 січня на заводі імені Січневого повстання був проведений День Казахської РСР. В шести цехах було прочитано лекції на тему: «Казахська РСР в сім'ї радянських республік».

6 лютого наш лекторський колектив був прийнятий на заводі «Поліграфмаш», в шести цехах якого ми провели бесіди про успіхи економічного і культурного життя Азербайджанської РСР.

17 лютого робітники шкіроб'єднання ім. В. І. Леніна, колектив якого ніс трудову вахту на честь Литовської РСР, почали чимало нового про цю республіку.

20 лютого відбувся День науки, присвячений декаді Молдавської РСР, в семи цехах заводу «Будгідрравліка».

У підготовці і проведенні днів науки, присвячених союзним республікам, їх економіці, культурі, внеску у всенародну перемогу над фашизмом, брали активну участь доценти кафедри економічної географії О. Г. Топчієв, К. Е. Повітчана, О. І. Полоса, доценти кафедри фізичної географії Г. П. Мищенко і Ю. О. Амброз, асистенти кафедри економічної географії В. П. Мазур і В. Л. Смольський.

Робітники одеських заводів тепло зустрічали університетських лекторів. Іх лекції слухались з великою повагою інтересом, про що говорять і усні: «Спасиби! Приходьте до нас ще» — і письмові: «Лекція пройшла дуже добре», «Лекція пройшла дуже цікаво, головне — в дні трудової вахти» і т. ін.

Ю. АМБРОЗ,
заступник голови геолого-географічної
секції обласного товариства «Знання».

НАЗУСТРІЧ
ЗО-РІЧЧЮ ПЕРЕМОГИ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ
У ВЕЛИКІЙ
ВІТЧИЗНЯНІЙ
ВІЙНІ

РЕКТОРАТ, ПАРТКОМ, КОМИТЕТ ЛКСМУ,
ПРОФКОМ ТА СТУДЕНТСЬКИЙ КЛУБ ОГОЛОШУЮТЬ

ОГЛЯД-КОНКУРС

КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ТА ХУДОЖНЬОЇ
САМОДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТІВ
УНІВЕРСИТЕТУ.

ОГЛЯД-КОНКУРС ПРОХОДИТИМЕ

з 10 березня по 10 квітня

ВІН МАЄ ВИЯВИТИ СТАН КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ НА ФАКУЛЬТЕТАХ, ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ТА ЗРОСТАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ ОКРЕМІХ ВІКОНАВЦІВ І ВІКОНАВСЬКИХ АНСАМБЛІВ.

КОНКУРСНІ КОНЦЕРТИ ПОКАЗУЮТЬ У ВЕЛИКОМУ АКТОВОМУ ЗАЛІ УНІВЕРСИТЕТУ з 20 по 25 березня.

Положення про конкурс публікуємо на 2-й стор.

ВЧОРА
Інформація

СЬОГОДНІ

ЗАВТРА

По університету

На честь 57-х років Радянської Армії у гуртожитку № 1 відбулася зустріч з воїнами-ветеранами. Перед студентами виступили генерал-лейтенант у відставці Г. А. Макаров, полковник запасу М. Ф. Іванов і ефрейтор запасу Д. Л. Харлампієв. Вони розповіли про

бої з німецько-фашистськими загарбниками, про окремі епізоди Великої Вітчизняної війни, учасниками яких були. Генерал-лейтенант Г. А. Макаров поділився своїми враженнями про зустріч з В. І. Леніним у 1919 році.

На закінченні зустрічі сту-

дентам був показаний фільм «Офіцери» — про народження і бойовий шлях Радянської Армії.

Сьогодні відбудеться чергове загальноуніверситетське занят-

тя ленінської школи молодого лектора-пропагандиста. З лекцією «Оратівське мистецтво давнього світу і його пізнавальне значення для підвищення лекторської майстерності» виступить професор П. І. Карнішковський.

25 лютого відбувся кінолекторій з проблем комуністичного виховання при кафедрі педагогіки. Було показано кінофільми «400 біографій» (про вихованців А. С. Макаренка) і «Трудні ребята».

На засіданні вченій ради університету, коли обговорювалося питання про вдосконалення системи науково-дослідної роботи студентів, було порушено багато важливих проблем, які постають перед працівниками вузів у справі виховання спеціалістів високої кваліфікації. Одне з головних завдань — вироблення у кожного випускника навичок дослідника, така організація учбового процесу і наукової роботи, яка дасть можливість кожному студентові пройти випробування наукові

ВИПРОБУВАННЯ НА УКОЮ

Ректор наголосив на необхідності працювати у режимі мобільності всіх сил і резервів, як трудається у завершальному році п'ятирічки передові колективи професійних підприємств, колгоспів і радгоспів. Останнім часом в університеті впроваджені системи атестації, планування домашніх завдань, аналізу результатів учбового процесу, який є фундаментом сучасного учбового закладу. Але фундамент — це ще не вся будова. Якщо ми хочемо розробити систему, яка відповідала б вимогам часу в справі виховання спеціаліста високої якості, ми неминуче прийдемо до ідеї про УДР. Во УДР — це та будова, яка базується на вищезгаданому фундаменті. Підготувати вчителя, наукера, наукового співробітника, який творчо мислити, можна лише тоді, коли ще на студентській лаві він пройде школу обов'язкової творчої наукової роботи. Думка ця не нова. На природничо-наукових факультетах нашого і інших університетів така система існувала багато років. Вона тісно пов'язана, до речі, з індивідуалізацією навчання. Але на ряді факультетів (перш за все гуманітарних, а також механіко-математичному і в деякій мірі у геологів) вона застосувалася неповільно. Навіть на хімфакці іноді з'являються рішення про заміну дипломної роботи держіспитами. Це — витрати виробництва. Якщо

студент не може виконати дипломну роботу, він не має права одержати диплом.

Партком і рада університету в 1973 році розробили і ухвалили «Положення про учбово-дослідну роботу студентів ОДУ» і почали його впроваджувати. Але ще рано говорити, не зважаючи на те, що досягли певних успіхів, що кожен — а в цьому полягає завдання! — студент денної навчання проходить школу обов'язкової наукової роботи. Наш досвід вже апробований і одержав підтримку. Аналогічні починання здійснюються практично у більшості університетів і багатьох інших вузів. Результатом аналізу і розвитку цих починань були прийняті нещодавно Положення про науково-дослідну роботу студентів, рішення колегії Мінвузу УРСР про досвід НДРС у Харківському політехнічному інституті і наради проректорів по науковій роботі у Харкові у січні цього року та нарада Міністра вищої і середньої спеціальної освіти тов. Г. Г. Ефіменка про впровадження системи УДР у всіх вузах республіки.

Система учбово-дослідної роботи впроваджується у всіх вузах України. Вона має статі і, безумовно, стане наїважливішим фактором у боротьбі за поліпшення якості підготовки сучасного дипломного роботи держіспитами. Цими рішеннями пропонується стосовно

до умов кожного вузу розробити і впровадити систему УДР на весь період навчання. Роз'яснюються форми і варіанти системи.

Рішенням колегії Мінвузу УРСР «Про організацію НДРС у ХПІ» підкреслює значення цієї системи для навчання і виховання студентів. В ньому відзначено, що кожний студент під час навчання у вузі має одержати навички дослідника і передбачається ряд заходів по узагальненню досвіду вузів у постановці УДР.

На основі наказу Мінвузу УРСР передбачається ввести з 1 вересня систему УДР. Щоб успішно виконати це важливе завдання, нам треба вдосконалити нашу систему УДР; слід розробити і затвердити програму курсу «Основи наукових досліджень», який буде читатися з нового навчального року, переглянути зміст лабораторних робіт, практикумів, курсових і дипломних робіт низький і не відповідає вимогам УДР. Особливо на гуманітарних факультетах. Наукові установи університету ще не усвідомили в певній мірі, що їх завданням, як і завданням кожного наукового співробітника, є керівництво науковою роботою студента.

Слід особливо підкреслити, що НДРС не зводиться до УДР. Адже систему учбово-дослідної роботи слід розглядати як обов'язковий мінімум НДРС. А робота НСТ має розглядатися як максимум наукової роботи. От чому введення системи УДР не послаблює нашої уваги до НСТ, а створює особливо сприятливі умови для роботи товариства. Якщо кафедра працює з активістом НСТ, то цьому студентам не треба давати окреме системи, і виконати його можна

завдання по УДР, він має одержати завдання з НДРС. Це має бути єдиним завданням даного студента.

Проект рішення ради про науково-дослідну роботу студентів ОДУ базується на положенні про НДРС, затвердженому Мінвузом СРСР, на наказі Мінвузу УРСР про УДР і в ньому враховані Положення про УДР ОДУ і документи про організацію цієї системи у ХПІ. Перед колективом постає завдання виняткової актуальності і важливості. Відзначаючи успіхи в організації НДРС, наявність великої кількості членів НСТ, гуртків і об'єднань, студентського ОЦ, участі студентів у виконанні господарських, наявність переможців всесоюзних, республіканських і зональних конкурсів, ми разом з тим маємо усвідомлювати, що системи УДР і НСТ ще недостатньо пов'язані одна з одною, що система УДР ще не стала всеохоплюючою. Відсутнія належна система наукових семінарів, рівень курсових і дипломних робіт низький і не відповідає вимогам УДР. Особливо на гуманітарних факультетах. Наукові установи університету ще не усвідомили в певній мірі, що їх завданням, як і завданням кожного наукового співробітника, є керівництво науковою роботою студента.

Всі заходи по удосконаленню науково-дослідної роботи будуть здійснюватися як розвиток системи УДР. Ми не будемо відступати від того, що у нас вже є.

Нове положення розвиває всі пункти попереднього. Вводиться ряд облікових документів — картка студентів з НДРС, журнал НДРС кафедри і т. ін. Впроваджується система університетських премій за кращі студентські наукові роботи.

Положення має статі новим

членом уперед у розвитку і організації

активістів НСТ, та цьому студентам

не треба давати окреме

системи, і виконати його можна

лише залишаючи до організації керівництва науковою роботою студентів всього колективу.

Всі заходи, які впроваджуються зараз у вузах, відповідають одній меті — посиленню індивідуальної учбової і виховної роботи. На підприємствах, у колгоспах і радгоспах широкого розповсюдження набув рух наставництва. Вирішуючи проблеми індивідуалізації викладання, ми маємо брати приклад з виробничих колективів. У кожного студента у період навчання повинен бути наставник у роботі: викладач, аспірант, співробітник наукової установи чи студент-відмінник старшого курсу. Керувати всею цією групкою системою, аналізуючи її за кроком хід роботи, повинен завідувач кафедрою. Адже він — душа і керівник колективу, голова НДРС, керівник всієї системи поточного контролю, планування самостійної роботи і аналізу результатів учбового процесу. Він — організатор всієї багатогранної роботи кафедри і за все він відповідає перед партією і урядом, які довірили йому відповідальну посаду в вузі.

Ворогом індивідуалізації викладання і виховання є формалізм. Він перетворює атестації на карикатуру, наставництво — на натаскування і лібералізм, УДР — на окозамілювання, систему аналізу учбового процесу — в паперове крючкотворство, що обурює.

Обов'язок кожної чесної людини, кожного справжнього викладача, кожного комуніста — оголосити непримирену боротьбу формалізму і окозамілюванню, навіть у самій початковій формі. Цим порокам не місце в нашему славному орденоносному вузі, який відзначає в цьому році 110-річчя свого існування.

Можна бути впевненим, що кожний співробітник, аспірант і студент університету чітко усвідомлює значимість і серйозність завдання, які постають перед колективом у завершальному році п'ятирічки, і зробить все для успішного виконання рішень партії і уряду, виконання високих соціалістичних зобов'язань, які одночасно були прийняті нашим колективом.

Клуб Цікавих Зустрічей

Вже кілька років працює при кафедрі теорії та історії держави і права юридичного факультету «Клуб цікавих зустрічей». У планах роботи клубу — зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни, цікавими людьми, бесіди про професію юриста. Студентам добре запам'ятатися зустрічі з відомим артистом Махмудом Есамоаєвим, з професорами В. П. Колмаковим, О. В. Суриловим, учасниками Великої Вітчизняної війни, прокурором Одеської області Г. М. Ясинським, керівниками працівниками радянських органів, органів юстиції, суду, прокуратури, МВД та багатьох інших.

Про два останні засідання «Клубу цікавих зустрічей» розповідає член корпункту «ЗНК» на юридичному факультеті студентка I курсу Н. Попіванова.

РОЗМОВА ПРО ПРОФЕСІЮ

Відбулося 26-е засідання «Клубу А. В. Сокоревич. Цікавих зустрічей». Голова клубу На замінення розмови про В. В. Ніконов представив присутнім прокурора-криміналіста обласної прокуратури Альфреда Все-водовича Сокоревича.

Ми, першокурсники, йшли на цю зустріч з великим інтересом — адже багато хто з нас вирішив в майбутньому присвятити себе роботі слідчого. І всім запам'яталися слова, якими розпочав свою розповідь А. В. Сокоревич: «Боротьба із злочинністю — серйозна праця. Нею можуть займатися люди високоосвічені, які владоють незаурядними здібностями мислення. Потрібно добре знати логіку, кримінальне право і процес. Знання — ось головна зброя слідчого. А той, хто дивиться на роботу слідчого з позиції романтизму, той глибоко помилляється...»

Для нас вже стало звичним явищем, що техніка зараз проникає у всі сфери життя. Технічний прогрес не залишив поза увагою і криміналістику. І тому майбутнім слідчим треба досягнути вміння користуватися криміналістичною технікою. У цьому — одна із запорузьких ведення слідства. На це особливо наголосив

національної лави. По-різому відповідали на це питання наші нові знайомі, адже кожний з них мав різний стаж роботи суддею, мав різний ступінь підготовки, вступаючи на цю посаду. І з цих відповідей вимальовувалися ті риси

і якості, які характеризують радянського суддю.

Це, насамперед, любов до своєї професії. «Коли я закінчував університет, — говорив О. Г. Левачов, — я в думках готував себе до прокурорської роботи. Та обставини змінилися, але я зовсім не покидаю за цим. Робота суддею задовільняє не лише в тому смислі, що ти покликаний вирішувати долю людини, а в тому, що ти відчуваєш відповідальність за те, що правильно дослідити всі обставини справи і винести вірне рішення».

Прагнення до знань — як це вірно визначає зовнішність сучасного судді. Так, суддя завжди повинен тягнути до знань — багаторічних, місцевих, в першу чергу до виняткового знання законів.

«Віра в людину» — на цю рису судді наголосив М. Д. Мешков. Чесність, принципівість, дисциплінованість, витримка — ось ще риси, які характеризують радянського суддю, відзначив у своєму виступі А. М. Малай.

На закінчення зустрічі виступив професор О. В. Сурилов.

Ця зустріч з народними суддями дала нам, студентам, змогу ще раз переконатися, яка це складна і відповідальна професія — суддя, і що зараз, за час перебування в університеті ми повинні оволодіти всім тим обсягом знань, що дають нам викладачі і без яких ми не зможемо успішно працювати у майбутньому.

Н. ПОПІВАНОВА,
студентка I курсу юрфаку.

ОГЛЯД-КОНКУРС

ПОЛОЖЕННЯ про ОГЛЯД-КОНКУРС

КОЖЕН ФАКУЛЬТЕТ ПРОВОДИТЬ ТРАДИЦІЙНИЙ ДЕНЬ ФАКУЛЬТЕТУ ТА ГОТОВУЄ КОНКУРСНИЙ КОНЦЕРТ ТРИВАЛІСТЮ 60—80 ХВІЛИН.

Місце кожного факультету в оглядині-конкурсі визначатиметься рівнем культурно-масової роботи факультету протягом року, якістю організації, оформлення та проведення Дня факультету, якістю виступів у концерті, масовістю самодіяльного колективу, що бере участь у конкурсі, мірою участі факультету у загальноуніверситетських колективах художньої самодіяльності.

ФАКУЛЬТЕТИ, ЩО ЗАЙМУТЬ ПЕРШІ ТРИ МІСЦЯ, БУДУТЬ НАГОРОДЖЕНИ ПЕРЕХІДНИМИ ПРИЗАМИ ТА ДИПЛОМАМИ.

КРАЩІ ПРЕДСТАВНИКИ САМОДІЯЛЬНОСТІ ТА АКТИВІСТИ КУЛЬТУРНО-МАСОВОЇ РОБОТИ ФАКУЛЬТЕТІВ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У ПОІЗДЦІ ДО ОДНОГО З БРАТНІХ УНІВЕРСИТЕТІВ НАШОЇ КРАЇНИ.

ОРГКОМІТЕТ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ

21 лютого були опубліковані заклики ЦК ВКП(б) до 27-ї річниці Червоної Армії. Парлія закликала радянських воїнів бути пильнішими, не самозаспокоюватись, не послаблювати своїх зусиль і прискорити розгром німецького фашизму в його власному літві. А 23 лютого в наказі № 5 Верховного Головнокомандуючого у зв'язку з 27-ю річницею Червоної Армії було підбито підсумки зимового наступу радянських військ, які в січні 1945 року завдали ворогові небувалої сили удару по всьому фронту від Балтики до Карпат і з боями просунулися від кордону Східної Пруссії до нижньої течії Вісли на 270 кілометрів, до нижньої течії Одера — на 570 кілометрів, із сандомирського плацдарму в глибину німецької Сілезії — на 480 кілометрів. За 40 днів наступу радянські війська очистили від фашистів 300 міст, захопили близько 100 військових заводів, заняли понад 2400 залиничних станцій, оволоділи мережею залізниць на 15 тисяч кілометрів і завдали противникові великих втрат у живій силі й техніці.

Війська всіх фронтів вели успішні наступальні бої, 1-й Український фронт 24 лютого завершив Нижньосілезьку наступальну операцію.

У районі Одера німецьке командування вперше застосувало реактивні літаки-винищувачі типу Me-262 «Ластівка». Льот-

чики-винищувачі 2-ї повітряної армії двічі Герой Радянського Союзу майор І. Кожедуб і майор К. Титаренко в повітряному бою на вітчизняних літаках La-7 зніщили реактивний літак противника. Через кілька днів Герой Радянського Союзу генерал Є. Савицький і майор І. Околелов також успішно атакували її збити реактивний літак.

Указом Президії Верховної Ради СРСР від 25 лютого посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу командиру вогневого взводу 1963-го винищувально-протитанкового артилерійського полку 3-го Українського фронту молодшому лейтенанту С. Єрмолаєву, який підірвав танк противника і сам загинув.

БУДНІ ВІЙНИ

Славний бойовий шлях пройшов Василь Тимофійович Лобашевський. Воював на Південно-Західному напрямку, Західному, 2-му і 3-му Українських фронтах, брав участь в обороні Кишинєва, Москви, здійснював у складі 1-го гвардійського кавалерійського корпусу генерала П. О. Белова рейди в тил ворога, звільнював Румунію, Угорщину. Закінчив війну в Альпах. За мужність і відвагу, проявлені в боях з німецько-фашистськими загарбниками, Батьківщина нагородила полковника В. Т. Лобашевського двома орденами Бойового Червоного Прапора, орденами Вітчизняної війни I і II ступеня, трьома орденами Червоної Зірки і 11 медалями.

Раніш я не вірив, що з роками яснішими і вагомішими стають події Великої Вітчизняної. А тепер вірю. Молоді не дає забути про минуле. Школярі однієї з шкіл міста Одоєва Тульської області кілька років тому прислали мені листа. Юні слідопити прослідували бойовий шлях кавалерійського полку, де я служив комісаром, від Москви до Козельська. Члени клубу «Пошук» Первомайського району писали про участі полку в оборонних боях іншого міста. І в університеті, особливо рідні історики, часто просять розповісти про події, яких я брав участь. Що ж, робити це завжди нелегко. У мене є правило: якщо щось погано пам'ятеш, не розповідай про це. Завжди говори тільки правду. Перед кожним виступом доводиться напрукувати пам'ять, знову вивчати карту, а іноді і заглядати в літературу, перечитувати листи друзів і свої листи з фронту, ретельно роздивлятися фотографії, знаходити дати і місце подій. Це необхідно, щоб встановити правдиву картину війни.

Напередодні 57-х роковин Радянської Армії розповідав студентам з Острова свободи — Куби про участь у Вітчизняній війні. І як часто буває, запитали, чи не було хвилин, коли почував страх. Я відповів: «На фронти я себе не вважав хоробрим. Було кілька випадків, коли злякався». Студенти недовірливо посміхнулись, дивлячись на сім орденів — два ордени Червоного Прапора, Вітчизняної війни I і II ступеня, три ордени Червоної Зірки. А сказав я правду. Сувору правду про будні війни, коли героїзм випливає з уміння вірно оцінити обидві дивізії. З ним понад 15 бій-

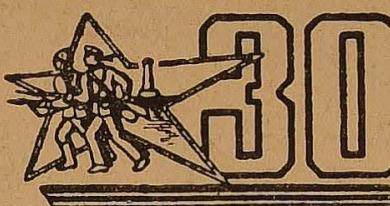
становку, виправити становище, приняти правильне рішення. Один епізод пов'язаний з подіями, що відбулися недалеко від міста Козельська. В селі Сосенки з шкіл міста Одоєва Тульської області кілька років тому прислали мені листа. Юні слідопити прослідували бойовий шлях кавалерійського полку, де я служив комісаром, від Москви до Козельська. Члени клубу «Пошук» Первомайського району писали про участі полку в оборонних боях іншого міста. І в університеті, особливо рідні історики, часто просять розповісти про події, яких я брав участь. Що ж, робити це завжди нелегко. У мене є правило: якщо щось погано пам'ятеш, не розповідай про це. Завжди говори тільки правду. Перед кожним виступом доводиться напрукувати пам'ять, знову вивчати карту, а іноді і заглядати в літературу, перечитувати листи друзів і свої листи з фронту, ретельно роздивлятися фотографії, знаходити дати і місце подій. Це необхідно, щоб встановити правдиву картину війни.

Напередодні 57-х роковин Радянської Армії розповідав студентам з Острова свободи — Куби про участь у Вітчизняній війні. І як часто буває, запитали, чи не було хвилин, коли почував страх. Я відповів: «На фронти я себе не вважав хоробрим. Було кілька випадків, коли злякався». Студенти недовірливо посміхнулись, дивлячись на сім орденів — два ордени Червоного Прапора, Вітчизняної війни I і II ступеня, три ордени Червоної Зірки. А сказав я правду. Сувору правду про будні війни, коли героїзм випливає з уміння вірно оцінити обидві дивізії. З ним понад 15 бій-

становку, виправити становище, приняти правильне рішення.

Одні епізод пов'язаний з подіями, що відбулися недалеко від міста Козельська. В селі Сосенки з шкіл міста Одоєва Тульської області кілька років тому прислали мені листа. Юні слідопити прослідували бойовий шлях кавалерійського полку, де я служив комісаром, від Москви до Козельська. Члени клубу «Пошук» Первомайського району писали про участі полку в оборонних боях іншого міста. І в університеті, особливо рідні історики, часто просять розповісти про події, яких я брав участь. Що ж, робити це завжди нелегко. У мене є правило: якщо щось погано пам'ятеш, не розповідай про це. Завжди говори тільки правду. Перед кожним виступом доводиться напрукувати пам'ять, знову вивчати карту, а іноді і заглядати в літературу, перечитувати листи друзів і свої листи з фронту, ретельно роздивлятися фотографії, знаходити дати і місце подій. Це необхідно, щоб встановити правдиву картину війни.

Напередодні 57-х роковин Радянської Армії розповідав студентам з Острова свободи — Куби про участь у Вітчизняній війні. І як часто буває, запитали, чи не було хвилин, коли почував страх. Я відповів: «На фронти я себе не вважав хоробрим. Було кілька випадків, коли злякався». Студенти недовірливо посміхнулись, дивлячись на сім орденів — два ордени Червоного Прапора, Вітчизняної війни I і II ступеня, три ордени Червоної Зірки. А сказав я правду. Сувору правду про будні війни, коли героїзм випливає з уміння вірно оцінити обидві дивізії. З ним понад 15 бій-

ХРОНІКА ПЕРЕМОГИ

НАШ КАЛЕНДАР

I ГНІВ, I ПРИСТРАСТЬ...

зборе —
Як священний вирок, як
священний гнів.
Хай трикольорові затріпочуть
стяги
Над широким морем вдалі
голубі.
Правди, щастя, волі, сили
і відваги —

Ось чого я хочу, краю мій,
тобі! — пише поет у вірші «Що
тобі я зичу, краю мій величний».

Одним із перших у світовій літературі М. Емінеску привітав
Паризьку комуну. З нею він зв'язує здіслення того, що не роз'яснило революція 1848 року. З творчістю поета вперше в Молдавії і Румунії пролетар входить у літературу. З-під пера поета з'являється вірш «Думки пролетаря», поема «Імператор і пролетар». Картини барикадних боїв вражают читача:

На вулицях тривожних,
освітлених пожарам,
Звелися барикади несхитні, як
граніт,
За ними батальони, ім'я їм
пролетарі,
Що звял разочу зброю для
нищівного вдару...
І дзвони не гвалтують —

розгойдують весь світ.

М. Емінеску вірить в силу пролетарів, їх перемогу. Молдавський і румунський читач і в собі бачив адресата в пристрасному зверненні поета:

Не можна більш терпіти!
Зберімося й зламаєм,

Оцей порядок підлій, оцей
нелюдський лад!

Якщо опіля смерті нас щастя
не чекає,

То хай на цьому світі нам
правда засвіта...

Вражаючим болем віддалася поетові поразка Паризької комуни. Не дивлячись на моменти відчая, він продовжує боротися проти тих, хто вершил долю країни, хто разом з іноземними буржуа грабує народне добро. І знову звучать заклики: не користися можновладним. Він звертається до історичних подій, шукаючи там паралелі для сучасності, щоб історію наснажити сучасників на активні виступи.

Важливюю сторінкою в творчості великого поета була інтимна і пейзажна лірика. Нам важко назвати іншого поета на батьківщині Емінеску, хіба що Василе Александру, хто б з такою ніжністю, цнотливістю, поетично тоно, серпанково передав би все розміття почуттів, радощі зустрічі з коханою, гіркоту розлуки, біль втрати, туги самотності.

У вірші ластівки летять,
Роняє листя тихий сад,
Біліє іній збереж.

А ти не йдеш, а ти не йдеш...

О вийди знов мені на встріч,
Тебе чекаю день і ніч.

Прийди, щоб я схилиться міг

До губ твоїх, до губ твоїх!

Вже пізня осінь у полях,

Пожовкій лист упав на шлях,

Дзвенить морозу срібна креш...

Чому не йдеш? Чому не йдеш?

Величного досяг М. Емінеску в

своїй романтичній поемі «Лучадер».

Новими барвами заіскрилась

народна легенда в інтерпретації

поета. Крізь тканину такого ро-

мантично-ліднесеного поетичного

твору автор проводить ідею ед-

нання генія, таланта і людей. В

ім'я людей його герой ладен

зректися свого безсмертя. Багато

є спільнота в цьому творі з лер-

монтовським «Демоном». Взагалі

читаючи і перечитуючи твори по-

ета, неминуче спадає на думку: з

ким з наших письменників най-

більш співзвучний він? І безпо-

милково відповісі: з Михайлом

Лермонтовим і Лесею Українкою,

а далі розширюючи географію

паралелі, наземо імена Адама

Міцкевича, Джорджа Байрона,

Генріха Гейне.

Масовий український читач охоч-

че сприйняв нову книгу з серії

«Перлини світової лірики» — збі-

рку славетного Михайла Емінес-

ку і вічний всім тим, хто пра-

цовав над її виданням.

П. МАРКУШЕВСЬКИЙ,

доцент кафедри української

літератури.

На фото: командування І-го гвардійського кавалерійського корпусу на рекогносцировці напередодні боїв на річці Жиздрі (Калузька обл.). Серпень 1942 року.

Зліва направо: редактор корпусної газети майор В. С. Рабцун, полковий комісар В. Т. Лобашевський, начальник штабу корпусу, полковник О. І. Радзієвський, засупнік комісара генерал-майор М. О. Глинський.

На фото угорі: В. Т. Л

КРОКИ СПАРТАКІАДИ

БАСКЕТБОЛ

У змаганнях взяли участь команди чотирьох факультетів. На жаль, заявики, які подали біологічний і фізичний факультети, залишилися тільки заявками. Як і в минулі роки, боротьба за перше місце розгорнулася між ветеранами геолого-географічного і механіко-математичного. Цього року традиція не була порушена, і знову переможцем стала команда геофаку, яка готувалася до змагань дуже серйозно.

ШАХИ

У період студентських канікул проходили шахові батальні серед викладацького складу ОДУ. Шість факультетів виставили команди: мехмат, геолого-географічний, фізичний, хімічний, біологічний та історичний.

Вперта боротьба розгорнулася за перше місце між командами мехмату і геофаку. Обидва колективи набрали однакову кількість очок. Але мехмат переміг у зустрічі з геофаком. І тому перше місце було присуджено математикам, третє місце посили фізики. Кращим міг бути результат колективу хімічного факультету, який зайняв четверте місце.

До речі, хіміки — єдина команда

Якщо говорити про кількість спортсменів з цього виду спорту, то можна вважати, що факультет спроможний виставити навіть дві команди. Геофак взагалі може на називати баскетболіним, бо тут він популярний як серед студентства, так і серед викладачів.

Майже тридцять років захищає фахультету старший викладач кафедри фізгеографії Ярослав Володимирович Закаржевський, колишній правець збірної

республіки. У складі команди — також випускники факультету майстер спорту СРСР інженер промисловості лабораторії Володимир Гринкевич та аспірант кафедри інженерної геології Аркадій Гузенко.

Друге місце посила команда викладачів мехмату. На третьому, — юстири та історики.

Ю. ШИКЕР,
майстер спорту СРСР.

ВОЛЕЙБОЛ

У спорзалі ОДУ проходили змагання з волейбола у програмі спартакіади «Здоров'я». І знову заявок було більше, ніж учасників змагань. Хіміки після першої поразки більше не виходили на ігри. А біологи не могли чинити опір суперникам, бо на майданчик виходили 2-3 спортсмені.

Дисципліна — основа успіху.

Це зйовий раз підтвердила команда геофаку. В її складі не було гравців високого класу. Але за рахунок ігрової дисципліни, великого бажання перемогти команда досягла значного успіху, зайнявши друге місце. І капітан команди декан факультету доцент І. П. Зелінський може бути задоволений виступом.

А перше місце посили фізики. Вони зуміли виграти у своїх суперників.

На третьому місці — мехмати. Від команди математиків можна було чекати більшого. Але дисципліна у деяких зустрічах не досягла належної висоти.

Ю. РОЗЕНФЕЛЬД,
майстер спорту СРСР.

КОРОТКО

Комітет ДТСААФ університету відкриває курси з первинної підготовки спортоменів-парашутистів, а також для тих, хто має досвід стрибків з парашутом і бажає продовжити заняття парашутним спортом.

Запис проводиться у комітеті ДТСААФ.

Перше заняття — 5 березня на військовій кафедрі університету о 15.00.

**Поліна
Іванівна
ЗБАНДУТО**

24 лютого у спортивному залі ОДУ розпочалися змагання з волейбола у програмі спартакіади університету, присвячені 30-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

Змагання проходять у 2 березня. Початок — о 15.00 годині.

I нарешті підсумки

Спартакіада «Здоров'я», присвячена 30-річчю Перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною, завершилася. Вона проходила з п'яти видів. У комплексному заліку перемогла команда геолого-географічного факультету. На урочистому вечорі, присвяченому 57-му роковинам Радянської Армії, команді-переможниці вручено переходний кубок правління спортивного клубу.

На другому місці — команда мехмату, на третьому — фізично-факультету.

На жаль, у спартакіаді зовсім не взяли участі два факультети — філологічний і РГФ.

24 лютого після тривалої хвороби на 73-му році померла Поліна Іванівна Збандуто — талановитий педагог, вдумливий учений, прекрасна людина. Все своє життя вона віддала вихованню підростаючого покоління у комуністичному дусі. Її трудовий шлях розпочався в 1921 році на Маріупольщині, де вона завідувала дитячим садком, працювала сільською вчителькою.

В 1924 році Маріупольський окружний комітет незаможних селян відрядив П. І. Збандуто на навчання в Одесу. Тут, закінчивши інститут народної освіти, вона почала свою педагогічну діяльність.

Напередодні Великої Вітчизняної війни Поліна Іванівна успішно захищила кандидатську дисертацію, присвячену бакарській майстерності І. А. Крілова, і в роки найсуворіших випробувань воєнного часу очолила кафедру російської літератури в Одесському університеті. На посту завідуючого кафедрою доцент П. І. Збандуто працювала понад 30 років, підготувавши сотні висококваліфікованих філологів, учителів школ, інститутів, університетів.

Поліна Іванівна не мислила свого життя без громадської діяльності.

У перші роки Радянської влади вона боролася з неписьменністю. У роки війни Середньоазіатського округу знали її як чудового лектора, що надихав на подвиги емоційними розповідями про твори радянських письменників. В післявоєнний час виборці Одеси довірили П. І. Збандуто вершити справи у Верховному суді Української РСР та у міській Раді депутатів трудящих.

Наукові праці П. І. Збандуто, присвячені дослідженням публіцистики Максима Горького і Олексія Голостого, дістали високу оцінку науковців країни. Її лекції про партійність і народність радянської літератури були пристрасною проповідлю соціалістичного гуманізму.

За часе сумлінне служіння Батьківщини Поліна Іванівна Збандуто було нагороджено медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні» і орденом «Знак Пошани».

Важко й гірко усвідомлювати, що з життя пішла людина великої душевної краси. Та ніколи не піде Поліна Іванівна Збандуто з пам'яті наших сердць — людята, по-материнськи любляча і вимоглива, взірець вихователям радянської молоді.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

ДИРИГЕНТ

Малюнок студента V курсу фізичного факультету Ле Чинь Кана.

Ректорат, партійний комітет, профком, комітет комсомолу, кафедра історії КПРС висловлюють глибоке співчуття доценту Я. М. Штернштейну з приводу важкої втрати — смерті дружини.

Редактор
О. ГОНТАР.

Хуторок поезій
І. ЗЕЛІНСКИЙ
ОСЕНЬ

Осень разбрала
Золото по травам,
Паутину спряла,
Подсвігла дубрави.

Молоком тумана
Залила долину,
Убрали в румяна
Нежину рябину.

Потянулись с криком
К югу птички стаї...
Ночью інєй выпал
И уже не тает.

**ВОСПОМИНАНИЯ
О ЧУКОТКЕ**

Мы в тундре жили в добреі строгости
В воспоминаниях она
Встает в красе, встает в суворости —
Великолепная страна.

Там отражением оскольчатым
Глядится в озеро луна
И заливаюсь колокольчиком,
Звенит тугая тишина.

И ручеек журчить отчаянно,
Ломая тонкий, хрупкий лед,
И вдруг нежданно и нечаянно
Зарница на небе встаёт.

И низких туч лохмотья рваные
Косые штопают дожди.
И даль загадочно-туманная
Легла под ноги впереди.

И вертолет повис над кочками,
Как голубая стрекоза.
И немигающими точками
Олены светятся глаза.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одеського ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса. Адреса редакції: Одеса, вул. Щепкина, 12. Тел. 3-05-91; 396-841

Зам. 154—1000.